

A Disability-Specific School Model for Children with Intellectual Disabilities to Create Job Opportunities

รูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ

Yannawit Supharat¹ Suwadee Ouppinjai² and Somkiat Tunkaew³

ญาณวิทย์ สุภารัตน์¹ สุวดี อุปปีนใจ² และสมเกียรติ ตุ่นแก้ว³

^{1,2,3}Faculty of Education, Chiang Rai Rajabhat University

^{1,2,3}คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

*Corresponding Author, e-mail: papob654053@gmail.com

Abstract

The objective of this study is to develop a population management model addressing children with intellectual disabilities with the purpose of facilitating employment possibilities. The three steps are as outlined below: 1) Analyze Current Conditions, Desirable Conditions and Needs; 2) Develop a framework; and 3) Evaluate. The population of school administrators, and instructors in disability-specific school for children with intellectual disabilities consists of 988 individuals. A sample of 359 individuals participated in the seminars, and 7 experts and 25 others were eligible to assess the models. The research employed several tools, such as questionnaires, structured interviews, and data analysis techniques, including averages, standard deviations, an index of importance, and analytical content. The study showed that 1) Current Conditions, Desirable Conditions and Needs to School Administration are Collegial 2) the model is named "Collegial model in the management of schools specifically designed for children with intellectual disabilities to create job opportunities." The model includes the principles, objectives, and elements of school administration specifically for disabled children, with the aim of generating job opportunities. 3) The model is accurate and feasible at a high level.

Keywords: Schools Administration, Schools for Disabilities Group, Children with Intellectual Disabilities, Create Job Opportunities

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น 2) สร้างรูปแบบ และ 3) ประเมินรูปแบบ ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ มีจำนวน 988 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน และผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินรูปแบบ จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และแบบประเมินวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า 1) สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็น ของโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ คือ รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน 2) รูปแบบที่สร้างขึ้น คือ “รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ” ซึ่งประกอบด้วย หลักการวัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ 3) รูปแบบมีความถูกต้อง และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหาร, โรงเรียนเฉพาะความพิการ, ความบกพร่องทางสติปัญญา, สร้างโอกาสการมีงานทำ

บทนำ (Introduction)

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566-2570 ยุทธศาสตร์การพัฒนาสู่การเสริมสร้างสังคมที่ก้าวทันพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะอาชีพที่มีคุณภาพ พัฒนาผู้อยู่ในช่วยวัยการศึกษาระดับพื้นฐานให้มีความตระหนักรู้ในตนเอง การดำรงชีวิตและการทำงาน รวมถึงการสร้างโอกาสพัฒนาผู้พิการให้มีสมรรถนะที่จำเป็นเพื่อประกอบอาชีพและเชื่อมโยงกับโลกของการทำงานในอนาคต (Office of the National Economic and Social Development Council, 2022) ซึ่งสอดคล้องกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ส่งเสริมให้คนพิการได้รับการพัฒนาตามศักยภาพของตนเองทั้งด้านการมีอาชีพ การทำงาน และแม้กระทั่งการเป็นผู้ประกอบการอัจฉริยะในทุกช่วงวัย และสามารถดำรงชีวิตอย่างอยู่ดีมีสุขภายใต้วิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 (Department of Empowerment of Persons with Disabilities, 2023)

การสร้างโอกาสการมีงานทำ โดยมุ่งที่จะดำเนินการให้คนไทยทั้งในวัยเรียนและวัยมีงานทำมีความรู้ความเข้าใจในศักยภาพและความถนัดในการประกอบอาชีพ รู้และเข้าใจในเรื่องอาชีพ ได้รับโอกาสและการดูแลในเรื่องการประกอบอาชีพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มีการ

ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งกำหนดมาตรการสำคัญการส่งเสริมอาชีพและคุ้มครองการมีงานทำของคนพิการ เพื่อให้คนพิการได้มีโอกาสใช้ความสามารถ มีรายได้ และพึ่งพาตนเองได้ รวมทั้งเป็นการส่งเสริมให้คนพิการเป็นพลังสำคัญในการเสริมสร้างทางเศรษฐกิจของครอบครัวและประเทศต่อไป (Office of the Council of State, 2007)

การบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในปัจจุบันยังขาดรูปแบบในการบริหารงานที่ชัดเจน มีปัญหาต่าง ๆ มากมาย ทั้งทางด้านความชัดเจนของนโยบาย ขาดระบบการบริหาร การนำความรู้สู่การปฏิบัติ งบประมาณ ความรู้ความเข้าใจของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการขาดความตระหนักในความสำคัญและจำเป็นในการจัดการศึกษา รวมถึงการส่งเสริมและสร้างโอกาสการมีงานทำ ดังนั้นการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีการบริหารที่มุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผลของโรงเรียน มีรูปแบบที่นำไปใช้เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

ปัญหาที่เกิดจากการเตรียมความพร้อมให้แก่คนพิการ คนพิการที่จะเข้าสู่ชีวิตการทำงานได้ สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการศึกษาก่อนหรือการฝึกอาชีพให้แก่คนพิการเพื่อที่จะได้มีความรู้หรือทักษะในการทำงานต่อไป จากข้อมูลพบว่ามีคนพิการเพียงร้อยละ 25 ที่อยู่ในระบบการศึกษา ซึ่งยังแตกต่างกันไปตามระดับการศึกษา ทำให้คนพิการไม่ได้เข้ารับการศึกษามาก่อนระดับการศึกษาภาคบังคับทำให้คนพิการประสบปัญหาในเรื่องความรู้หรือวุฒิการศึกษาที่จะใช้ในการสมัครเข้าทำงาน จากระบบการฝึกอาชีพให้แก่คนพิการที่มีการจัดขึ้นโดยภาครัฐหรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ ยังมีความไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน คนพิการส่วนใหญ่ยังมีความยากจนทำให้ขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพและการฟื้นฟูอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ระยะแรกเริ่มหรือพบความพิการ การเข้าไม่ถึงโอกาสทางการศึกษา และทำให้เกิดปัญหาการไม่มีอาชีพไม่มีงานทำ เกิดความไม่มั่นคงในการดำรงชีวิต (Department of Empowerment of Persons with Disabilities, 2017)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ทั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะเกิดองค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา และเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกับผู้เรียนปกติ มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุข มีโอกาสในการมีงานทำ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Objectives)

เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ

3. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษา (Models of Educational Leadership and Management) เป็นทฤษฎีการบริหารการศึกษาที่ได้รับความสนใจเป็นอย่างมากในแวดวงวิชาการบริหารการศึกษา มีรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษาจำนวน 6 รูปแบบ (Bush, 2003) ได้แก่ 1) รูปแบบทางการ 2) รูปแบบผู้ร่วมงาน 3) รูปแบบการเมือง 4) รูปแบบอัตวิสัย 5) รูปแบบกำกวม และ 6) รูปแบบวัฒนธรรม โดยในแต่ละประเภทจะมีองค์ประกอบของการบริหาร 8 องค์ประกอบย่อย เพื่อใช้ในการจำแนกรูปแบบ ดังนี้ 1) ระดับในการกำหนดเป้าประสงค์ 2) กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์และการตัดสินใจ 4) ธรรมชาติของกระบวนการตัดสินใจ 5) ธรรมชาติของโครงสร้าง 6) การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมภายนอก 7) แบบของภาวะผู้นำ และ 8) ภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้อง

2. แนวทางการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาและสรุปข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลข้างต้นเป็นส่วนประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบมีผู้ร่วมงาน ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการบริหาร 2) วัตถุประสงค์ของการบริหาร 3) องค์ประกอบของการบริหาร (Tepsumethanon & Piyathamvarakul, 2015; Rungarunsangthong, 2018; Phoomsittiporn, 2015; Apaijai, 2017; Special Education Bureau, 2020)

3. แนวคิดเกี่ยวกับการสร้างโอกาสการมีงานทำ จากเอกสารและงานวิจัยของสำนักบริหารงานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระทรวงศึกษาธิการ (Special Education Bureau, 2012; Office of the Basic Education Commission, 2016; Ministry of Education, 2008)

4. การพัฒนารูปแบบจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ ผู้วิจัยได้สรุปและกำหนดขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียน พร้อมทั้งศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสาร

ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียน โดยการสัมมนาอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship) โดยใช้ข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 และข้อมูลที่ศึกษาเพิ่มเติมจากเอกสาร

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Joyce & Weil, 1996; Phengsawat, 2010; Udomsree, 2015)

ผู้วิจัยสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework) ดังภาพ

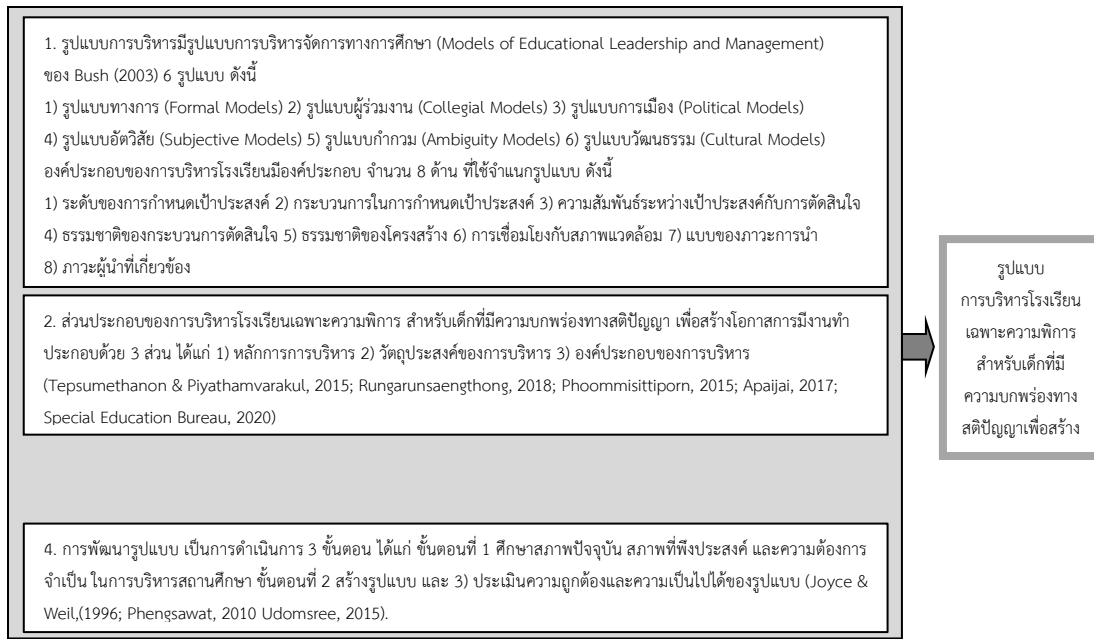

Figure 1 Conceptual framework

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Methodology)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method research) โดยผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ย่อย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูของโรงเรียนเฉพาะความพิการสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จำนวน 20 โรงเรียน จำนวน 988 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 86 คน และข้าราชการครูจำนวน 902 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 359 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 75 คน และข้าราชการครู จำนวน 284 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยในขั้นตอนนี้ เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ลักษณะของแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจำแนกตาม เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน ระยะเวลาการทำงานในสถานศึกษาปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด จำนวน 68 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้านตามแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการทางการศึกษา ได้แก่ 1) แนวคิดและหลักการของรูปแบบการบริหารโรงเรียน จำนวน 20 ข้อ และ 2) องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียน จำนวน 48 ข้อ คุณภาพของข้อคำถามด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง และความเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อกับ นิยามเชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence: IOC) ว่าเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม รวมทั้งขอข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม ข้อคำถามมีค่าตั้งแต่ 0.67-1.00 ซึ่งสามารถตัดสินได้ว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องเหมาะสมกับ นิยามเชิงปฏิบัติการ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง ประกอบคำบรรยาย จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Need Index: PNI) จาก ข้อมูลทั้ง 2 ส่วน คือ สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ วิเคราะห์ข้อมูลดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็นแล้ว จึงเรียงลำดับจากที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด เพื่อจัดลำดับ 3 ลำดับแรก

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดย กำหนดเกณฑ์ ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ด้านการบริหารงานโรงเรียนเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ กลุ่มที่ 2 ด้านนโยบายการบริหาร การศึกษาพิเศษ หรือผู้มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาพิเศษ และกลุ่มที่ 3 ด้านการวิจัยหรือผลงาน วิชาการ เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก และมีความยินดีเต็มใจให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการสร้างรูปแบบ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ 1) แบบสังเกตเอกสาร และ 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ประกอบด้วย ผลวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 (สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็น) รูปแบบการบริหาร โรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ โดยมีประเด็นคำถาม ในการสัมภาษณ์ 3 ประเด็น ดังนี้ หลักการบริหาร วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหาร

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในการประเมินประสิทธิภาพด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ผู้วิจัยได้เลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 25 คน ดังนี้ กลุ่มที่ 1 ผู้บริหารโรงเรียนโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 20 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้หรือประสบการณ์ของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านนโยบายและแผนด้านการศึกษาพิเศษไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ เป็นคำถามของแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ แบ่งออกเป็น 2 ด้านตามแนวคิดการประเมินรูปแบบก่อนนำไปประยุกต์ใช้ ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง จำนวน 5 ข้อ และ 2) ด้านความเป็นได้ จำนวน 10 ข้อ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลผลการประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ด้วยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งนี้มีเกณฑ์ผ่านการประเมินคือรูปแบบจะต้องมีค่าเฉลี่ยในแต่ละรายการตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานจะต้องมีค่าไม่เกิน 1.00

ผลการวิจัย (Research results)

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

Table 1 Current Conditions, Desirable Conditions and Needs to School Administration.

รายการ	ระดับความคิดเห็น						ความต้องการจำเป็น	
	สภาพปัจจุบัน			สภาพพึงประสงค์			PNI _{modified}	ลำดับ
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล		
1. รูปแบบการบริหารแบบทางการ	3.95	.646	มาก	4.13	.558	มาก	0.045	2
2. รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน	4.31	.664	มาก	4.51	.475	มากที่สุด	0.046	1
3. รูปแบบการบริหารแบบการเมือง	3.71	.340	มาก	3.64	.410	มาก	-0.018	4
4. รูปแบบการบริหารแบบอัตวิสัย	3.28	.577	ปานกลาง	3.34	.511	ปานกลาง	0.018	3
5. รูปแบบการบริหารแบบกำกวม	2.12	.656	น้อย	1.17	.192	น้อยที่สุด	-0.448	6
6. รูปแบบการบริหารแบบวัฒนธรรม	2.54	.462	ปานกลาง	1.94	.422	น้อย	-0.236	5
ภาพรวม	3.32	.231	ปานกลาง	3.12	.189	ปานกลาง		

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.32$, $SD = .231$) เป็นรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ($M = 4.31$, $SD = .664$) สภาพพึงประสงค์ของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.12$, $SD = .189$) เป็นรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ($M = 4.51$, $SD = .475$) และดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) อันดับ 1 คือ รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.046$)

2. รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่สร้างขึ้น มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ชื่อรูปแบบ “รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ”

2.2 หลักการการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ได้แก่ 1) หลักการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการบูรณาการ 4) หลักการความแตกต่างและความเท่าเทียม 5) หลักการบริหารจัดการหลักสูตร

2.3 วัตถุประสงค์ของการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ

2.3.1 เพื่อจัดการศึกษาที่เหมาะสม โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนแต่ละคน โดยใช้หลักสูตรและวิธีการสอนที่หลากหลายและเหมาะสมกับความแตกต่างของผู้เรียน

2.3.2 เพื่อสร้างความเท่าเทียม โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่าง

2.3.3 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยเน้นการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตและการมีงานทำ

2.3.4 เพื่อสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยร่วมมือกับผู้ปกครองและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนและพัฒนาการศึกษาของนักเรียน

2.3.5 เพื่อวิเคราะห์และปรับปรุง โดยรวบรวมข้อมูลและข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนและการบริการให้กับนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

2.4 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ

2.4.1 ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ในการบริหารโรงเรียน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ของโรงเรียนในระดับสถานศึกษา และได้รับความเห็นชอบจากบุคลากรทุกคนในโรงเรียน

2.4.2 กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ในการบริหารโรงเรียน กำหนดโดยกระบวนการเห็นชอบร่วมกันระหว่างบุคคลภายในและบุคคลภายนอกโรงเรียน

2.4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน ตัดสินใจโดยยึดความเห็นชอบร่วมกันของผู้บริหาร และบุคลากรทุกคนในโรงเรียนเป็นหลัก

2.4.4 ธรรมชาติของกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลภายในและบุคคลภายนอกโรงเรียน โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นหลัก

2.4.5 ธรรมชาติของโครงสร้างในการบริหารโรงเรียน มีโครงสร้างการบริหารโรงเรียน โดยการกระจายอำนาจการตัดสินใจและรับผิดชอบให้กับบุคลากรในระดับต่าง ๆ ให้บุคลากรมีอิสระในการทำงานและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ นำไปสู่การมีส่วนร่วมและความร่วมมือระหว่างผู้บริหาร และบุคลากรในโรงเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.4.6 การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน โรงเรียนมีความสัมพันธ์และร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนนักเรียนและการพัฒนาโรงเรียนให้ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจเกี่ยวกับความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกโรงเรียนต้องผ่านการพิจารณาและเห็นชอบจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย

2.4.7 แบบของภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในทีมหรือองค์กร แสวงหาฉันทามติจะรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียม และหาข้อตกลงร่วมกันที่ทุกฝ่ายยอมรับได้เพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน

2.4.8 แบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน ใช้รูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง แบบมีส่วนร่วม และแบบกระจายอำนาจ

แสดงโครงสร้างที่อธิบายและแสดงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกันอย่างมีระบบและเชื่อมโยงกัน แสดงเป็นภาพดังนี้

Figure 2 Collegial model in the management of schools specifically designed for children with intellectual disabilities to create job opportunities.

รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ

3. ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ แสดงดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3 ดังนี้

Table 2 Accuracy Standards of School Administrational Models.

การประเมินด้านความถูกต้องของรูปแบบการบริหาร				
ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความถูกต้อง		
		M	SD	แปลผล
1.	ชื่อรูปแบบ “รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงานสำหรับการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ” มีความสอดคล้องกับการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ	4.40	.577	มาก
2.	รูปแบบที่สร้างขึ้นประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และลักษณะสำคัญของการบริหาร เป็นแนวคิดที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ	4.52	.510	มากที่สุด
3.	หลักการบริหารเป็นหลักการที่ถูกต้อง สามารถทำให้เกิดผลลัพธ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.24	.523	มาก
4.	วัตถุประสงค์สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	4.40	.500	มาก
5.	องค์ประกอบของรูปแบบ มีความครบถ้วน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	4.36	.490	มาก
ภาพรวม		4.38	.346	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ด้านความถูกต้อง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.38$, $SD = .346$) โดยรายการประเมินที่มีความถูกต้องมากที่สุดได้แก่ รูปแบบที่สร้างขึ้นประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของการบริหาร เป็นแนวคิดที่ถูกต้องน่าเชื่อถือ ($M = 4.52$, $SD = .510$)

Table 3 Feasibility Standards of School Administrational Models.

การประเมินด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความถูกต้อง		
		M	SD	แปลผล
1.	หลักการบริหารที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน	4.40	.500	มาก
2.	วัตถุประสงค์ของการบริหารที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน	4.32	.557	มาก
3.	ระดับของการกำหนดเป้าประสงค์ในการบริหารโรงเรียนที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน	4.36	.569	มาก
4.	กระบวนการกำหนดเป้าประสงค์ในการบริหารโรงเรียนที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน	4.40	.500	มาก
5.	ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียนที่กำหนดไว้ ความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรในสถานศึกษา	4.24	.597	มาก
6.	ธรรมชาติของกระบวนการตัดสินใจในการบริหารโรงเรียน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน	4.24	.597	มาก
7.	ธรรมชาติของโครงสร้างในการบริหารโรงเรียน ความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากบุคลากรในสถานศึกษา	4.16	.554	มาก
8.	การเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในการบริหารโรงเรียน ความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสีย	4.32	.476	มาก
9.	แบบของภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียน ความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสีย	4.48	.653	มาก
10.	รูปแบบของภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องในการบริหารโรงเรียน ความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสีย	4.44	.583	มาก
ภาพรวม		4.33	4.33	.285

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารโรงเรียน ด้านความเป็นไปได้ ภาพรวมรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 4.33$, $SD = .285$) โดยรายการประเมินที่มีความเป็นไปได้ มากที่สุดได้แก่ แบบของภาวะผู้นำในการบริหารโรงเรียน ความเป็นไปได้ที่จะได้รับการยอมรับจากบุคลากรในสถานศึกษา และผู้มีส่วนได้เสีย ($M = 4.48$, $SD = .653$)

อภิปรายผล (Conclusion)

สภาพปัจจุบัน และสภาพพึงประสงค์บริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ในภาพรวมเมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เป็นรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) อันดับ 1 คือ

รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน เนื่องจากการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ มีความสำคัญที่จะต้องอาศัยการมีส่วนร่วม เพื่อบริหารจัดการให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามักมีความต้องการและความสามารถที่หลากหลาย ซึ่งจำเป็นต้องมีการร่วมมือกันระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย โดยการทำงานร่วมกันเหล่านี้จะช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความสำเร็จของนักเรียนได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับ Jaipanta (2020) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการกระจายอำนาจ และด้านการบริหารเชิงกล สำหรับแนวทางของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ มีความสอดคล้องกับ Suwannual (2017) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียน ควรตระหนักและเข้าใจในบทบาทหน้าที่ รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง สามารถชี้แจงนโยบายหรือเป้าหมายและแนวทางในการปฏิบัติงานต่อครูได้อย่างชัดเจน และมีเป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน การบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมการมีงานทำสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ควรได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจด้วย

รูปแบบการบริหารโรงเรียนที่สร้างขึ้นมีชื่อรูปแบบการบริหารว่า “รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน ในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ” เป็นรูปแบบที่มียุทธศาสตร์ประกอบของการบริหารแบบประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการบริหาร 2) วัตถุประสงค์ของการบริหาร และ 3) องค์ประกอบของการบริหาร ผนวกกับสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการบริหารโรงเรียนที่เป็นรูปแบบผู้ร่วมงาน ซึ่งสอดคล้องกับ Kaewkhamfu (2020) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนอดนิม ในเขตภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนอดนิม ในเขตภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ชื่อรูปแบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนอดนิม ในเขตภาคเหนือตอนบน : รูปแบบการบริหารผสมผสานแบบเป็นทางการและเพื่อนร่วมงานมีส่วนร่วม (FC Blended Model) ส่วนที่ 2 แนวคิดและหลักการและวัตถุประสงค์ของรูปแบบเป็นรูปแบบการบริหารแบบทางการ (Formal) รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน (Collegial) เข้าด้วยกันให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพบริบทและสถานภาพของโรงเรียนอนุบาลเอกชนอดนิม ในเขตภาคเหนือตอนบน และส่วนที่ 3 องค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนอดนิม และลักษณะโรงเรียนอดนิม ในเขตภาคเหนือตอนบน

รูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ เป็นรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน มีผลการประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก จะเห็นได้ว่า การบริหารแบบผู้ร่วมงานในโรงเรียนสามารถเกิดขึ้นได้เป็นอย่างดีถ้าหากผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรร่วมกันปรับระบบโครงสร้างการบริหารโรงเรียนให้มีความเหมาะสมกับบริบทท้องถิ่นและวัฒนธรรมองค์กร เปลี่ยนจากการรับผิดชอบของผู้บริหารระดับสูง เป็นการกระจายอำนาจสู่การบริหารโรงเรียนที่มีตัวแทนจากทุกกลุ่มงานต่าง ๆ ร่วมด้วย จะส่งผลให้ผู้บริหาร คณะครูและบุคลากรจะได้ทำงานร่วมกันอย่างแท้จริง ซึ่งการบริหารแบบผู้ร่วมงาน เป็นรูปแบบการ

บริหารที่เน้นการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนไม่ได้เป็นผู้ตัดสินใจเพียงฝ่ายเดียว แต่เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การกำหนดนโยบาย การดำเนินงาน และการประเมินผล การดำเนินงานของโรงเรียน การบริหารแบบผู้ร่วมงานเป็นรูปแบบการบริหารที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาไทยที่ต้องการให้โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ที่บุคลากรทุกคนมีศักยภาพและมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สอดคล้องกับ Jaipanta (2020) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นรูปแบบที่มีการบูรณาการองค์ประกอบของการบริหารแบบมีส่วนร่วม 5 องค์ประกอบ ซึ่งประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีความสอดคล้องกับ Duangla (2019) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการบริหารโรงเรียนเทศบาลตามเกณฑ์การดำเนินการที่เป็นเลิศด้านการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กรอบแนวคิดรูปแบบการบริหารโรงเรียน มี 6 รูปแบบ โดยมีองค์ประกอบของการบริหาร 8 องค์ประกอบ และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารโรงเรียนเทศบาล คือรูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน มีค่าความถี่ของค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ที่สูงสุด ดังนั้นสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน สำหรับการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำได้อย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย (Recommendations)

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้บริหารหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงควรศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นสำคัญ ๆ ของรูปแบบการบริหารที่ได้พัฒนาขึ้น และนำมาเปรียบเทียบกับรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่กำลังดำเนินการในปัจจุบันเพื่อหาจุดอ่อน จุดแข็ง และโอกาสที่เป็นไปได้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานโรงเรียนในระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนสามารถบรรลุตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้
2. โรงเรียนควรนำรูปแบบการบริหารดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ ผู้บริหารควรใช้วิธีการบริหารที่เน้นรูปแบบผู้ร่วมงานในการบริหารโรงเรียน โดยเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรของโรงเรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของโรงเรียน ยึดแนวปฏิบัติที่เกิดจากความเห็นพ้องร่วมกันของผู้ร่วมงานเพื่อให้ครูเกิดแรงจูงใจในการทำงาน และมีการพัฒนาความสามารถของครูในการพัฒนาตนเอง พัฒนาโรงเรียน และพัฒนาเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นแก่ครู ซึ่งจะเป็นการกระจายอำนาจการบริหารจัดการสู่สถานศึกษาอย่างแท้จริงอันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องสติปัญญา เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ
2. ควรนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหาร และผลการใช้รูปแบบการบริหารดังกล่าว กับโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ และนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนารูปแบบต่อไป
3. ควรมีการพัฒนาารูปแบบการบริหารโรงเรียนเฉพาะความพิการ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านอื่นเพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ

References

- Apaijai, N. (2017). *Education Management Model for Career Development Disadvantaged Student for Schools under Royal Initiatives* [In Thai] [Unpublished doctoral dissertation]. Chiang Mai Rajabhat University.
- Bush, T. (2003). *Theories of Educational Leadership and Management* (3rd ed.). SAGE Publications.
- Department of Empowerment of Persons with Disabilities. (2017). *National Plan for Improving the Quality of Life of Persons with Disabilities (5th ed.) 2017-2021 (extended to 2022)* [In Thai].
- Department of Empowerment of Persons with Disabilities. (2023). *Annual Action Plan 2023*. Department of Empowerment of Persons with Disabilities. [In Thai]
- Duangla, K. (2019). *Management Model for Municipal School According to The Education Criteria for Performance Excellence* [In Thai] [Unpublished doctoral dissertation]. Chulalongkorn University.
- Jaipanta, S. (2020). *A participatory management model to promote employment for students with intellectual disabilities in Special Education Bureau* [In Thai] [Unpublished doctoral dissertation]. Naresuan University.
- Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Model of Teaching*. (5th ed.). Allyn and Bacon.
- Kaewkhamfu, S. (2020). *Administrative model for popular private kindergarten school in the Upper Northern Region* [In Thai] [Unpublished doctoral dissertation]. Chiang Rai Rajabhat University.
- Ministry of Education. (2008). *Basic Educational Core Curriculum B.E.2551 (A.D. 2008)*. The Agricultural Cooperative Federation of Thailand. [In Thai]
- Office of the Council of State. (2007). *Empowerment of Persons with Disabilities Act 2007*. Bangkok: Office of the Council of State. [In Thai]

- Office of the Basic Education Commission. (2016). *Providing basic education for employment According to the guidelines for organizing learning skills in the 21st century* [In Thai]. Retrieved July 9, 2023, from <https://www.nitessatun.net/>
- Office of the National Economic and Social Development Council. (2022). *The Thirteenth National Economic and Social Development Plan (2023-2027)*. Office of the National Economic and Social Development Council. [In Thai]
- Phengsawat, W. (2010). Research on developing models [In Thai]. *Rajabhat Sakon Nakhon University Journal*, 2(4), 2-14.
- Phoommisittiporn, A. (2015). *Knowledge of Special Education* [In Thai]. Pibulsongkram Rajabhat University.
- Rungarunsangthong, S. (2018). *Basic Education School Administration Toward Effectiveness*. [Doctoral dissertation, Chulalongkorn University, Faculty of Education] [In Thai]. Chulalongkorn University.
- Special Education Bureau. (2020). *Handbook of the Special Education Bureau* [In Thai]. Special Education Bureau.
- Special Education Bureau. (2012). *Report on the results of the assessment of the educational management project for the employment of the disabled school*. [In Thai]
- Suwannal, P. (2017). *Selected Administrative Factors Affecting Educational Management for Job Attainment of Students in Special Education Schools for Students with Intellectual Disabilities under the Bureau of Special Education Administration* [In Thai] [Unpublished master's thesis]. Sukhothai Thammathirat Open University.
- Tepsumethanon, P., & Piyathamvarakul, S. (2015). *Special Education*. Ramkhamhaeng University. [In Thai]
- Udomsree, T. (2015). *The School Management Model to Enhance the Professional Learning Community in Classroom Action Research* [In Thai] [Unpublished doctoral dissertation]. Chulalongkorn University.